

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Iz kraljestva škofa Jegliča.

V gornjegrajskem okraju pri gradu Vrbovec pod Nazaretom zida ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura velikansko žago, katera bo stala okoli 100.000 K. — To žago dobi v najem neki zagrizen Lahon, ki bo posekal v teku mnogih let — če se mu ne bo poprečilo — ves les iz knezoškofovih gozdov. Ta Lah je — kakor se sliši — dal škofu denar za nepotrebne šole v Št. Vidu. Pri stavbi te žage je precej Nemcev, ki prav oholo proti domačim Slovencem postopajo. Tudi ima več židovskih firm svoje zastopnike tukaj. »Schöne Gesellschaft!« Tako je nastal v Nazaretu zares cel Babilon.

Ko so zidanje končali, hoteli so to proslaviti s tem, da bi na zid obesili »frankfurtarico!«, toda zbal so se slovenskih pesti. — Napisi na svarilnih tablicah so samo nemški, in če kak domačin — Slovenec, — ki švabskega svarila ne ume, pride preblizo stavbe, vpijejo nad njim vsi Švabi in židje z oskrbnikom vred v svojem »tajč« tako, da siromak ne vé kod bi bežal; če se hitro ne umakne, zaženo se vanj, kakor stekli psi. Delajo tudi o svetkih, celo kvaterne nedelje niso spoštovali. Za škofa tedaj ne velja božja postava, ki pravi: »Šest dni delaj, sedmi dan pa počivaj!«

Ali pobožni menihi ne vidijo te skrumbe? Gospodovega dne iz svojega griča? Ako ubogi flosar pelje v nedeljo svoj splav po Savinji, ker se boji, da bi v ponedeljek vode ne bilo, ne dobi odveze, ampak pride v — pleve. Bodo li mar knezoškofa, ki svojo stavbo tudi ob nedeljah nadaljuje, ravno tako poslali v — pleve? Smo zares radovedni.

Vedite, milostivi knezoškof, da bo Vaša stavba stala v najbolj slovenskem okraju Spodnjega Štajerja in da tam biva verno, katoliško ljudstvo, ki se neče puštititi izzivati in pohujševati niti od knezoškofa samega. —

Mar bi rajši oni kranjski pater, misijonar, ki je imel nedavno propoved v Nazaretu, pridigoval o nedeljskem počitku, mesto da se je zaganjal ob volitve in »Rodoljuba«. — Če menih (berač) govori o volitvah, zdi se nam ravno tako, kakor bi slepec govoril o barvah. Kar se pa tiče zaganjanja v »Rodoljuba«, bodi omenjeno, da kdor ta list bere, ne bo zato pogubljen, če pater še stokrat to trdi, kajti »Rodoljub« ni brezveren list, kakor tudi tukajšnji kmetje, njegovi bralci niso brezverci, temveč so morebiti boljši kristjani, nego je pater z nekaterimi zna-

nimi kapelani in župniki vred. Če pa »Rodoljub« razkriva tuintam brezbožnost in hudobnost duhovnikov, tedaj to duhovniki sami zakrivijo; saj kar se ne stori, se ne zve. — Da duhovnik in vera nista eno, ampak da je to dvoje, to vé ločiti — hvala Bogu — že vsak kmet. On sicer verno moli svojega Boga, ter vestno izpolnjuje božje in cerkvene zapovedi in časti prave duhovnike, pač pa se ogiblje hinavskih, brezbožnih in pohotnih duhovnikov in jih zaničuje, ker družega ne zaslužijo.

Sliši se, da pride enkrat knezoškof ljubljanski pogledati omenjeno stavbo. Če je to res, takrat prosimo, da se o teh razmerah pusti poučiti in da popravi, kar je napačnega — da ne pride v pleve na tem in na onem svetu — amen.

Politični pregled.

Notranji položaj. V zadnjih dnevih se vedno in vedno ponavljajo govorice, da se državni zbor razpusti. Verjetne sedaj še niso, ali očitno je, da se nahaja vlada v veliki stiski in da se bo v kratkem moralo odločiti, ali odstopi ministerstvo, ali pa se razpusti državni zbor.

Poslanska zbornica je v zadnjih dnevih razpravljala najprej zastran odprave kupčije s kmetijskimi pridelki na borzi. Izmed slovenskih kmetijskih poslancev se ni nobeden oglasil. V torek se je razpravljalo o proračunskem provizoriju za prve tri mesece prihodnjega leta.

Vojna v Južni Afriki. Angleži bi že radi sklenili mir, samo če bi se Buri hoteli toliko ponižati, da bi zanj sklenili. To je angleški minister Riči sam povedal na nekem shodu. Pa Burom to še na misel ne prihaja, tem manj, ker je sreča zopet na njih strani. Imeli so zadnji čas več manjših prask z Angleži in so povsod zmagali. Angleški listi zelo jočejo, da jim je okrog 100 burskih oddelkov ušlo. Lovili so jih dva meseca in skušali jih vsaj ločiti na dva dela, pa je bilo vse zastonj.

Dopisi.

Iz zelene Štajerske. Danes se mi zopet ponuja prilika, da nadaljujem dopis pod zgornjim naslovom. Imeli smo pretečene dni kaj lepe, in v takih dneh mi delavni ljudje nimamo časa dopisovati. Danes pa zunaj sever brije in sneg mete, po gostilnah se pa vrti staro in mlado, zato ker je — kakor tukaj pravimo, zadnja nedelja. Zato pa se bodo v adventnem času okoli spovednic tako vrteli, kakor danes na plesišču ter pokoro za svoje grehe delali.

Tudi jaz bi šel najraje v gostilno se zabavat, pa finančni minister mi ni poslal potrebnega drobiža. Tako pa moram doma pri peči sedeti ter mislim in tuhtam delovanje našega župnika v pretečenih dveh letih. —

Vsekakor pa se prej še spomnim prejšnjega župnika. Ta ljubeznivi starček, kateri je dolga leta med nami pastiroval, je vsled starosti tako oslabil, da je moral iti v pokoj. Toda ž njim se je še dalo izhajati, vsaj gg. učiteljev ni tako grdo gledal kakor sedanji župnik. Vendar pa tudi nekaterim zadnji čas ni bil po volji in želeli so nekateri, da pride k nam župnik, kateri nam bo vsem dajal vzglede živeti tako kakor on živi. Kar je kdo želel to se je zgodilo. Dobili smo novega župnika, ž njim so pa prišli razni prepiri in tožbe, kakor da bi jih seboj v žepu prinesel.

Tudi smo slišali od merodajne strani, da je tisti župnik, pri katerem je naš župnik kapelanoval, dokler ni nove službe pri nas nastopil, želel, naj bi nam naš župnik po malem in ne prehitro na naše žepe potrkaval.

Kakor se je pa pozneje razvidelo, je malo zalegla želja taistega duhovnika. Takoj po nastopu svoje nove službe je začel nalagati naš župnik razne davke na stvari, katere so pri starem župniku bile še dobre. Imeli so na ramah novi davek močje, žene, fantje in dekleta. Vsaka stranka je morala nabirati zase in za stvar katero je določil župnik.

Da bi pa ljudje postali še bolj radodarni, preskrbel nam je župnik tudi misijon. Tedaj smo pa imeli zopet čast dati za misijonske spovedne listke denar; in kateri je več dal, več je pri župniku veljal. Ker pa misijonarji in spovedniki ne morejo 8 dni lačni pridigovati in spovedovati, dobile so gospodinje nov davek na hrbet, ter so morale kakor smo tudi videli, nositi v farovž gosi, race, purane, jajca, kokoši, svinjetino itd.

Vendar pa tudi nekatere naše gospodinje niso imele pameti v petah, rekoč: jaz ne dam tem, vsega dobrega nasičenim »nuncem« ničesar, ki so vsak dan 24 ur prosti in povrhu tega imajo želodce napolnjene z dobro jedjo in pijačo kakor si zamorem jaz samo ob velikih praznikih privoščiti. No, kakor se je pozneje razvidelo, ni misijon prinesel posebnega blagoslova. Pod prejšnjim župnikom se je prvo leto pred misijonom narodilo pet nezakonskih otrok, tisto leto pa, ko se je misijon obhajal pa se je to število ravno podvojilo. Slišali pa smo tudi, kako nesramna vprašanja so stavili spovedniki, in da so se nekateri pri tem pokvarili, ki do tiste spovedi niso znali, kaj je drugi

spol na svetu. To je torej jako lep uspeh misijona.

Ker ti, dragi »Rodoljub«, vedno primanjkuje prostora, toraj za danes končam, ter se kmalu zopet oglasim, ker rešeto dosedaj še ni prazno.

Liberaliec.

Izpod solčavskih planin. Že zopet se bliža čas, ko bodo poslali župniki gornjegrajskega okraja med svet mnogo mož, ki bodo pri vsakem kmetu, pa tudi pri vsakem bornem kočarju, beračili za cerkvene sveče.

Pred par leti je to početje osvetlil in ožigosal neki akademik iz Gradca v »Narodu«, ter prosil pri kompetentnih oblastnijah za odpravo tega »humbuga«. Ker je pa ta glas ostal glas vpijočega v puščavi, treba da še enkrat na kratko pogovorimo o tem nedostatku, s katerim se ubogega kmeta trpinči in izžema.

V tem okraju je mnogo podružnih cerkvá in od vseh teh mnogoštevilnih podružnic se pošlje o Božiču po pet ali več mož pobirat za sveče. Nekaj je tacihi podružnic, kjer se na leto komaj petkrat sv. maša bere. Za sveče pa take cerkvice z beračenjem dobijo na leto 200—400 K in še več. — Sveč zgori v taki cerkvici k večjemu za 10 K na leto. Zato se nam sili vprašanje, kam pa gre oni denar, ki ga je revno ljudstvo s solzami v očeh darovalo?

Svečarji vzamejo precejšen del nabranih novcev, ker se jim napravi cela gostija, katere se vdeležijo tudi cekmeštri in obledni mežnarji s svojimi družinami vred. — Tam se mastijo ti požeruhi za krvave kmetove žulje, ter popijejo sod vina. Mnogo denarja pa vedno žejni svečarji med potom zapravijo. — Kam ostali denar pride, nam ni znano.

Svoje dni je prišlo še več denarja za sveče in neki, že davno umrli župnik, je imel vedno prazne blagajnice podružničnih cerkvá. Ko je umrl, zapustil je okoli 50.000 gld. premoženja, a ubogi kmet, ki mu je to ogromno premoženje skupaj spravil, ni dobil niti vinarja bogate zapuščine. — Cudno se nam vidi, da se tako nesramno beračenje oblastveno dovoliti sme in tudi zares dovoljuje. Ali ga res ni š-a, ki bi sramotno beračijo ustavil? Mi kmetje radi damo za sveče, kolikor se jih zares v cerkvi porabi, a to vsaki le za domačo cerkev, ne pa za tuje cerkve, ali celo za cerkve tujih okrajev, kajti k nam prihajajo tudi svečarji iz vranskega in šoštanskega okraja, naši svečarji pa gredo v druge okraje in celo v druge dežele. Za domačo cerkev bi bilo zadosti, ako se po 20 h daruje, tako pa stane opisana beračija vsacega posameznika od 5—10 K. —

Zahtevamo tedaj, da se kompetentne oblasti upro znanprej dajati dovoljenja za svečarijo v gornjegrajskem okraju, neopravičene svečarje pa zapreti puste.

Iz Savinske doline. Slab duhovnik, ki se vtika v posvetne stvari, dela sramoto drugim dobrim duhovnikom. Tako n. pr. v Št. Jurju ob Taboru je bila volitev za občinski odbor, ali zopet ni mirovala župnikova vsemogočna roka, da je posegla vmes. Nabral je župnik nekaj svojih kimovcev, ki so volili, kakor po domače rečeno, pod klobukom. Ali ker volitev ni bila pravilna, ni bila od višje oblastnije potrjena. Novim klerikalnim kimovcem pa svetujemo, naj gredo hitro

k zdravniku, naj jim hitro mreno doli z očesi izreže, da bodo ob prihodnji volitvi zamogli sprevideti in ločiti belo od črnega. Ta župnik bi bil bolj sposoben za odvetnika, kakor za duhovnika, ker je tako izvrsten politikar. Vedno govori, da brezverski časniki ljudi odvrčajo od katoliške cerkve ali k temu so krivi le slabi duhovniki, ki se vtikajo v posvetne stvari, in potem ljudje pravijo: takšni so farji, pa tega niso krivi vsi duhovniki. Rado vedni smo, ali se bo pri prihodnji volitvi zopet izognil Kristusovih besed, ki pravi: Ne vtikajte se v posvetne stvari, moje kraljestvo ni od tega sveta; o tem bomo poročali prihodnjič.

Sv. Bolfenk pri Središču. Na Štajersko-Medjimurski meji stoji na prijaznem hribčku, porasten z vinsko trto, cerkvica po imenu Sv. Bolfenk pri Središču, kateri kraj je slovel zaradi svojega pristnega Ljutomerčana in lepe lege daleč okrog. — Kakor povsod, hirati so jeli vinogradi, vsled trtne uši, kateri so pokončali vse naše nade za prihodnjost. Ali naši pridni Bolfenski kmetje, obrtniki, viničarji s pomočjo č. g. učiteljev so začeli saditi novo ameriško vinsko trto, pa tudi ob enem ustanovili slovensko bralno društvo »Lipa«.

Kakor vinska trta, tako tudi društvo, se jako lepo razvija, pa ker vidi naš g. župnik »berač«, da je to v najlepšem razvitku, hoče s svojimi pristaši uničiti ta prijazen hribček, in naše narodne napredne može pa stresti v peklenko brezno.

Zaman se trudi in napenja svoje živce, ker ne more opravljati vsega, česar bi rad naš g. župnik »berač«, beračiti po župniji in hoditi k sodniji.

Beračiti, pa ne samo pri premožnih, ampak tudi pri najrevnejših, pa celo, še se predrzne reči, da ima pravico beračiti.

Prosimo tedaj gospoda »berača«, odkoder je dobil to pravico, ali le on ni podvržen vlačugarskim postavam? kakor vsi drugi berači!

Oj kmetje! dela naš g. župnik Zdravec po naukih »Kristusovih«? lačne nasititi, žejne napojiti, nage obleči, siromakom podeliti; naš g. župnik »berač« dela ravno nasprotno: pri ubogih prosjači in svoj debeli mošnjček tlači. Odkar so začeli delovati za blagor in v korist naših narodnjakov, so se tudi našli mešetarji (njih imena sicer danes zamolčimo, a če bojo le silili v naše razmere, smo njim prisiljeni kaj posvetiti), koji so takoj zmešetarili, da je naše društvo »Lipa«, nemšku društvo, in da bode poslovni jezik nemški; to je gola laž, ker nobenega Nemca zraven ni. In ti mešetarji so tudi obljubili, da bojo ves klerikalni aparat uporabili. Ali zaman se trudi g. župnik in njegovi pristaši, vodji našega društva so vrli možje narodne napredne stranke, ki delujejo v korist narodu slovenskemu. Župnik je pač dober berač in polemikar, a slab politikar.

Kdor to piše, se ne podpiše, ker si z »Gospodarjevim« dopisom stranišče išče.

Domače in razne novice.

Za vseučilišče v Ljubljani. Zadnje dni je bilo več shodov, na katerih se je zahtevalo, naj se v Ljubljani ustanovi vseučilišče. Najznamenitejši teh shodov je bil v Ljubljani. Predlog, ki so ga podali vsi slovenski državni poslanci skupno,

pride v petek na razpravo. Ta predlog bi bil kmalu v vodo padel. Klerikalci so namreč kar nakrat ta predlog umaknili. Navajali so za to več publih izgovorov, pravi vzrok pa je bil ta, da so Nemci povedali, da dr. Šusteršiča ne puste govoriti, ampak da mu napravijo škandal če se oglasi. Zaradi tega je hotel Šusteršič cel predlog pokopati. Toda slovenski napredni poslanci so se temu uprli in so prisilili s svojim nastopom tudi klerikalce, da so se udali. Šusteršič je moral odnehati in tako pride vseučiliški predlog v petek na vrsto.

Neusmiljena lakomnost. Ko je bilo nastalo zadnjič veliko vodovje, se je pri Medvodah ponesrečil neki delavec, oče sedmerih otrok. Mož je bil siromak. Zaslužil je na dan 90 kr. in vendar ž njimi pošteno preživljal številno svojo rodbino. Ko se je ponesrečil, je bila žena tako obupana, da je pač iz strahu pred bodočnostjo, iz strahu, kako bo preživljala otročiče, hotela sama v vodo skočiti in so jo ljudje morali siloma zadržati, da si ni končala življenja. Dobrosrčni ljudje so ji priskočili na pomoč. Deželni predsednik baron Hein je daroval 100 kron, drugi ljudje, pa ne klerikalci, so darovali oblačil in živil in pomogli z denarjem, tako da bi revna rodbina bila za nekaj časa preskrbljena, ko bi tem siromakom duhovniška lakomnost ne bila odjedla nekaj milodarov. Truplo ponesrečenega moža so dobili blizo Dola in je tam pokopali. Imamo sicer postavbo, katera po razsodbi upravnega sodišča določa, da morajo duhovniki revežem duhovniške funkcije zastoj opravljati, ali večina duhovnikov neče te postave poznati. Tudi v Dolu niso hoteli poznati niti te postavbe niti najpriprostejših predpisov človekoljubja. Uboga vdova, mati sedmih otročičev, je milo prosila, naj se ji prizaneso stroški za pogreb, a vse je bilo zastoj. Plačati je morala vse do zadnjega vinarja, plačati župniku, nosačem, krsto, mežnarja, ministrantom. Župnik je bil trd kakor kamen, nobena prošnja ga ni omehčala. Še Shylok je proti temu župniku blaga duša, kajti ta benečanski žid bi se bil gotovo sramoval, snesti revni vdovi in njenim otročičem milodare, ki so jih zložili dobrosrčni ljudje, župnik pa se tega — ni sramoval, ampak pograbil denar. Človeka, ki ima količkaj srca, bi tak denar pekel na dlani, kakor živ ogenj, ta mašnik vere, ljubezni in usmiljenja pa se prav dobro počuti in tudi vest ga ne peče, ker je najbrž nič nima.

Katoliški duhovnik ovaden zaradi motenja vere. Neki kajzar iz neke vasi v Kočevskem okraju, ki se je bil izselil v Ameriko, je tamkaj težko obolel. Storil je tedaj obljubo, da napravi v svojem domačem kraju križ, ako ozdravi. Mož je res ozdravil in je obvestil pristojnega župnika o svoji zaobljubi. Župnik je, hoteč najbrže napraviti lep dobiček, od moža na nesramen način zahteval denar in se mu usiljeval, da on poskrbi nakup in da postavi križ. Izseljence, kateremu ni ugajala župnikova usiljivost, ni na opominjevalna pisma župnikova ničesar odgovoril, nego se je napotil domov, kupil v Ljubljani sam primeren križ in ga postavil v Dragi na primeren kraj. Komaj se je to zgodilo, šel je župnik ves razjarjen v šolo, poklical otroka tega moža in jima rekel: »Ali misli vaš oče morda,

da bom jaz njegov križ blagoslovil? Kaj še! Naj ga pusti od kakenga psa poškopiti, pa bo blagoslovljen. To so lastne besede tega častivrednega dušnega pastirja, ki se bo vsled tega moral zagovarjati zaradi motenja vere. Vrh tega se je začela proti njemu tudi kazenska preiskava zaradi trpinčenja šolskih otrok, katero je zakrivil kot katehet. Katoliška cerkev je lahko ponosna na take Kristusove namestnike!

Pobožen skrunitelj otrok. Iz Mengša se nam piše: Marljiva žandarmerija je 29. m. m. razkrila nezasišan škandal, ki se je čez leto dni godil v klerikalnem taboru v Stobu. Aretovala je 31letnega oženega Frana Kreča, po domače Jerčana iz Stoba št. 43 in ga izročila sodišču v Kamniku. Kreč je s svojo ženo tako slabo živel, da je revica več kakor dvajsetkrat morala zapustiti streho svojega moža. Njegova družica mu že leto dni ni več dopadla, tembolj pa so se mu dopadle nežne deklice v starosti 9 do 10 let in neko 17letno umobolno dekle. Pobožni Kreč, ta veliki in ognjevit klerikalec, je, kakor se čuje, tekom jednega leta oskrnil 15 deklic iz Stoba, katere večinoma še šolo obiskujejo. Da je svoje hudodelstvo oskrunitve laglje izvrševal, znal si je prav premeteno pomagati. Klicjal je otroke k sebi, dajal jim denar, naj gredo po žganje in naj mu ga prineso v hišo. Otroci so ž njim pili, in ker so bili hitro opijanjeni, je mogel ž njimi uganjati, kar je hotel. Tudi jih je zvabil v hišo s tem, da naj pridejo po jabolka. Ko so posamezne matere prišle počenjanju pobožnega svinjarja na sled, so vse prikrile in varovale tajnost, ali žandarmerija je končno vendar razkrila vso stvar. Gotovo je umestno vprašati: Kdo je kriv, da so se otroci dali tako zlorabljati? Krive so različne okolnosti, gotovo pa je krivo tudi to, da dušni pastir beneficijat Strupi ne utegne pečati se s svojim poklicem. Z lece na Goričici se ne čuje družega, kakor zmerjanje na liberalce in brezverce, a kakor govore ljudje, se tudi v šoli pri krščanskem nauku pitajo otroci največ s poliko. Kdor ima toliko opraviti s politiko, seveda ne utegne utrjevati med ljudstvom morale, ki v takih razmerah mora hirati, tembolj, ker je očitno, da velja za najmoralnejšega človeka lahko vsak izpridenec in ničvrednež, če je le zvest pristaš duhovniške stranke.

Še iz mrtvih hočejo delati dobiček. Pišejo nam: Naši klerikalci ne zaostajajo — kar se podjetnosti tiče, mnogo za nekrščanskimi židi. Iz vsake stvarice vedo si denarja napraviti. Morda se naši čitatelji še spominjajo ranjke Magdalene Gornik na Gori pri Sodražici. Ta histerična ženska je s tem, da je s svojim šarlatanstvom ljudi sleparila, toliko »zaslužila«, da je podpirala dve cerkvi, ne da bi vzlic svoji brumnosti na-se pozabila, kajti postavila si je na Gori lepo enonadstropno hišo in si kupila zemljišče. Ljudi je sleparila s tem, da je trdila, da že od svojega šestnajstega leta ne zavžije nikake zemeljske hrane, dasi je umrla mnogo nad petdeset let stara. Hrano da ji nosi angelj iz nebes. Vsak petek se je zamaknila, o Velikinoči so se ji pokazale Kristusove rane itd. Ali je bila ta ženska telesno abnormalna ali pa je bila čisto navadna sleparka, računajoča na lahkovernost ljudstva — faktum je, da se je niti »Slovenec«, katerega zvesta na

ročnica je bila, ni upal zagovarjati. L. 1896 je pobožna Lenka umrla. Ljudje so pričakovali, da pridejo angelji iz nebes in jo ponesejo kar gorko tja gori. Toda nič ni bilo in »sveto« Lenko so morali ravno tako v zemljo zagrebsti, kakor zagrebejo druge navadne smrtnike. Klerikalci bi bili strašno radi, da bi se bil o njenem pogrebu zgodil kak slučaj, katerega bi se potem dalo nekako izkoristiti, toda ničesar ni hotelo biti, le, če se dobro spominjam, dež je prav neznanško lil. Toda na »svetnico«, ki je pope gmotno podpirala, ne sme ljudstvo tako hitro pozabiti. Radi tega prodajajo podobice, na katerih priporočajo Magdaleno Gornik v »pobožno molitev«. Umevno je, da je ljudstvo te podobice, na katerih so po tri molitvice in eden citat iz sv. pisma, zelo kupovalo in jih še zdaj kupuje in tako delajo popje še po Lenkini smrti kupčije na njen račun. Kdor zna, pa zna.

Občinske volitve na Kogu. Dne 28. novembra zmagala je zopet stranka g. nadučitelja Slanc-a pri občinskih volitvah. Vrlemu organizatorju, kateri nas rešuje iz klerikalnih krempljev kličemo: Slava!!

»Unio Catholica«. Vodstvo te slaboglasne zavarovalnice nam je zadnjič poslalo popravek, ki smo ga morali v smislu tiskovnega zakona priobčiti, četudi smo bili uverjeni, da to ni resnica, kar vodstvo trdi. Danes smo v položaju to izrecno potrditi. Ministerstvo sili resnično na to, da naj »Unio Catholica« likvidira, to pa vsled tega, ker je »Unio Catholica« imela lani 165.000 K izgube in je tudi letos še več kot 60.000 K dolžna za škode in teh škod ne more plačati. Vlada je prišla do prepričanja, da ta zavod nima eksistenčnih pogojev in sili vsled tega naj se razide. Zdaj se vrše mej vzajemnimi zavarovalnicami pogajanja, da bi te prevzele zavarovance »Unio Catholica« in jih s tem obvarovale velike škode. To je istina in v nekaterih mesecih se resničnost tega poročila tudi javno izkaže, naj dotlej »Unio Catholica« popravlja kolikor hoče.

Bestijalna rodbina. V Mariboru so stali 26. m. m. pred porotniki 32letna Alojzija Germic, soproga Tomaža Germica, njena gluhonema brata Fran Lovrec in Josip Holc ter njih mati, Marija Ratuša. Ta se je kot dekle pisala Holc. Omožila se je potem z nekim Lovrecem in kasneje z Ratušo, kar je vzrok, da se njeni otroci različno pišejo. Zatoženi so bili, da so skupno umorili leta 1897. soproga Alojzije Germic, katerega so potem razsekali na kosce ter ga kuhali tako dolgo v kotlu, da se je meso povsem razkuhalo; kosti so pa sežgali. Umorjenčeva soproga je priznala, da je po hudem prepiru ustrelil njen brat Lovrec njenega moža ter je zakopal mrtvečevo truplo v kleti. Toda njiju mati jima je svetovala, naj razsekata truplo in ga kuhata tako dolgo, da se bo meso razkuhalo. Storili so tudi res tako, kakor jim je mati rekla. Na njen svet, naj dajo razkuhanu meso in juho svinjam povžiti, je odgovorila Alojzija Germic, da bi utegnile svinje vsled tega poginiti. Tako je vlivala mati ostanke mrtveca v škaf, a soproga jih je znosila na gnojišče. Gluhonemi Fran

Lovrec je izjavil, da je ustrelil svojega svaka v obrambo, ker mu je ta grozil s sekiro. Alojzija Germic je živela s svojim možem v velikem nesporazumljenju, tako tudi njeni sorodniki, vsled česar ga je njen brat Fran Lovrec ustrelil. Še pri obravnavi je dejala Germic: »Sicer pa mi ni žal, da smo tako storili, dosti smo pretrpeli pred njim.« Mati Ratuša pa je trdila, da ni ničesar vedela o umoru. Ko je vprašala l. 1900 svojo hčer, kje ima moža, jej je baje odgovorila nečloveška žena: »Prokleta baba, ako boš vedno izpraševala, ti odsekam glavo!« Napram ječarju pa je Germičevka obžalovala, da ni poškopila trupla svojega moža z blagoslovljeno vodo. Tudi v spalni sobi, ko je hitel njen brat z nabito puško na moža, je — molila! Tu imamo pač jasen dokaz, kako telesno sta združena klerikalstvo in bestijalstvo. Umorjenčevo obleko so našli na polju zakopano, na njej ni bilo sledov krvi, niti strela, pač pa je bila večkrat prerezana, kar vzbuja sum, da je sodelovala vsa rodbina pri umoru Tomaža Germica in sicer z noži. Obravnava je trajala dva dni. Gluhonemi morilec Fran Lovrec je bil obsojen na smrt, njegova mati Marija Ratuša na dvanajst let, umorjenčevo ženapa na štiri leta ječe. Josip Holc je bil oproščen.

Zopet obsodba — na smrt. Porotno sodišče v Mariboru je v četrtek, 28. m. m. zopet izreklo smrtno obsodbo. Tožena je bila 36letna omožena Marija Vertič iz Podbrežja pri Mariboru, ker je utopila svojega tri tedne starega otroka. Mož obsojenke je v blaznici. Marija Vertič ima dvoje zakonskih otrok, za katere pa njej ni treba skrbeti. Meseca avgusta je povila nezakonskega otroka in sicer v hiši neke sorodnice. Ta je obsojenki prigovarjala, naj ostane z otrokom pri njej, toda Marija Vertič je silila v Ptuj, da bi šla tam v službo. Mikalo jo je lahko miselno življenje, kateremu je od nekdanj udana. Res se je necega dne odpravila v mesto. Na potu je otroku zavezala usta, privezala nanj kamen in ga vrgla v vodo, kjer je utonil.

Utopljenca so našli v Ljubljani pri Vevčah. Truplo, ki je ležalo kakih 14 dni v vodi, so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Urhu v Dobrunjah. Utopljenec je kakih 40—50 let tar in ima na sebi slabo črno obleko. Kdo je utopljenec, se še ne ve.

Od veselja je umrla. V Balassagyarmatu se je pripetil nedavno žalosten slučaj. Gospa Ignacija Pfeifferja se je pripeljala iz Duna-Pentele v Balassagyarmat k poroki svoje vnukinje Margite Heks. Po poroki je blagoslovila novoročenca, in ko je izgovorila zadnje besede, se je zgrudila mrtva na tla. Prej je bila njena najsrčnejša želja, da bi oddala vnukinjo ljubečemu in skrbnemu možu. Ko se jej je ta želja izpolnila, je pa od veselja umrla.

Obiteljska drama. »Frankfurter Zeitung« javlja iz Curiha, da je mestni knjižničar Biederman iz Winterthurja v čolnu na jezeru ustrelil svojo ženo, otroka in potem še samega sebe. Storil je to bržčas v blaznosti.

Vsa rodbina je — zblaznela. Iz Berolina javljajo, da je ustanovil v Datteju kmet Kaschka nekako versko družbo. Molil je veliko ter se postil s svojo obitelji po cele dneve. Nedavno pa so prinesli listi vest, da je mučil Kaschka tako dolgo svojo ženo, da je vsled bolečin umrla. Daroval jo je Bogu

V spravo, kakor je sam rekel. Skliceval se je na besede sv. Pavla: »Brez preli-vanja krvi ni odpuščenja.« Kaschka je bil seveda blazen. Tudi dva njegova sina, či, dekla in svakinja so vsled prevelike pobožnosti zblazneli. Prepeljali so vse v blaznico.

Nesreča na železnici. Minuli po-nedeljek zvečer sta pri postaji Sollenau na Aspang-železnici trčila dva vlaka. Kriv je strojevodja, ki je prezrl signale, menda vsled razburjenosti, ker je prvič samo-stojno vodil vlak. Pet oseb je bilo težko ranjenih, šestnajst oseb pa lahko poško-dovanih.

Salame

Iz šunka 1 gld. 10 kr., domače salame 1 gld., dunajske salame 80 kr. kilo, kranj-ske klobase, samo prešičevo meso, velike, 18 kr. ena, šunka s kožo „brez kosti“ (Roll-schinke) 90 kr. in 1 gld. 10 kr., suho meso in slanina 66 kr., suhe glavine, skoro brez kosti, 40 kr. kilo in drugo prešičevino po-šilja po povzetju (2647-1)

Janko Ev. Sirc v Kranj-u.

E. Schmarda

oblastveno potrjena

potovalna pisarna v Ljubljani

Dunajska cesta št. 6 (v Šobrovi hiši).

Izdaja voznih listkov tu- in ino-zemskih železnic, in sicer listkov za navadne vožnje, za vožnje tja in nazaj, za okrožna potovanja, priredi tudi romarske vlake itd.

Izdaja voznih listkov za vse razrede v Avstriji konc. franc. parobroda „Compagni Générale Transatlantique“ v Parizu katerega parobrodi vozijo naravnost brez prelaganja iz Havra v New-York.

Vozi se iz Ljubljane čez Trbiž-Beljak Inomost-Buchs-Basel-Pariz-Haver. — Parobrodi vozijo 6 do 8 dni čez morje.

Najkrajša in najhitrejša proga iz Evrope v Ame-riko. — Izvrstna hrana in postrežba na ladiji.

Dobiva se povsod!

Dobiva se povsod!

Dolžnost vsake rodo-ljubne hiše je, da poskusi in vedno rabi le

kavino primes

v prid družbe sv. Cirila in Metoda, kakor tudi vse druge

cikorijske izdelke

samo iz domače „Prve jugo-slovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani.“

Zahtevajte povsod!

Zahtevajte povsod!

Zahtevajte povsod!

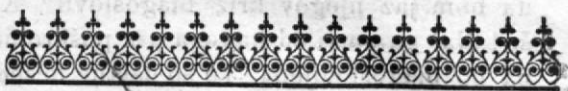
Loterijske srečke.

Gradeo, 23. novembra.	44,	22,	68,	52,	67.
Brno, 27. novembra.	26,	83,	60,	80,	22.
Dunaj, 23. novembra.	46,	12,	20,	88,	2.
Praga, 4. decembra.	10,	2,	19,	18,	55.
Lino, 30. novembra.	26,	80,	38,	4,	9.
Trst, 30. novembra.	78,	82,	81,	40,	47.

Tržne cene v Ljubljani

30. novembra 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	19	—	Špeh poven, kgr.	1	60
Rež, „	15	—	Surovo maslo, „	2	—
Ječmen, „	13	20	Jajce, jedno „	—	10
Oves, „	16	—	Mleko, liter „	—	20
Ajda, „	14	—	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, „	16	—	Telečje „	1	30
Koruza, „	13	40	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	4	20	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec „	1	30
Grah, „	—	50	Golob „	—	40
Fižol „	—	30	Seno, 100 kilo „	6	40
Maslo, kgr.	2	40	Slama „	7	—
Mast, „	1	50	Drva trda, klfr. „	9	20
Špeh svež, „	1	30	„ mehka, „	6	—

Zobozdravniški in tehnični atelje.

Ruvanje zob z kloretilom, duši-kovim oxydulom (Lustgas) itd.

Plombe iz zlata, porcelana. in drugih sredstev.

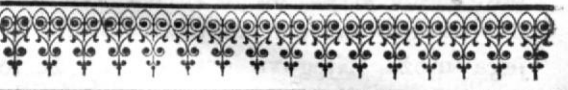
Zlate krone in spone, **zobovja** iz kavčuka, aluminija in zlata. (2117-1)

Zobozdravnik

Dr. Rado Frlan,

Ljubljana Špitalske ulice št. 7. I. nadstr.

Ordinacija od 9—12. dopoldne in od 1—6. ure popoldne. Za uboge brezplačno ruvanje zob od 8—9. ure zjutraj.

Dizitnice in kuverte s firmo

priporoča

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sla-dno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).